

2021-10-22

Plan-och byggnadsnämnden
Uppsala kommun

Yttrande över förslag till detaljplan för kvarteret Hindsgavl , PBN 2019-002975

Ekeby -Flogsta samrådskommitté (ESK) har fått rubricerat ärende för yttrande.

Arbetet med kv Hindsgavl har skett under lång tid, det framgår även i planbeskrivningen. ESK lämnade sin första skrivelse, till plan-och byggnadsnämnden, 2013-09-12, därefter har flera skrivelser lämnats in. En namninsamling lämnades 2017-10-19, dessutom har flera möten med tjänstemän och politiker skett under den här tiden. ESK har även haft ett möte med byggherren. ESK har i alla kontakter med kommunen påpekat vikten av att kvarteret Hindsgavl bebyggs med låga hus, med det menar vi hus med två våningar.

Sammanfattningsvis anser ESK att Uppsala kommun bör fastställa

- **Att kv Hindsgavl bebyggs med låga hus,**
- **Att de planerade byggnaderna utförs på ett sådant sätt att direkt solinstrålning och dagsljus i planens omkringliggande bostäder följer plan-och bygglagstiftningen och Boverkets Nybyggnadsregler,**
- **Att de planerade byggnaderna byggs så att insyn till befintliga bostäder förhindras,**
- **Att inga bostadsrum byggs i områden där 30 dBA ekvivalent ljudnivå överskrider inomhus samt 60 dBA ekvivalent ljudnivå på en bostadsbyggnads fasad och uteplats. Ljudnivån på fasad mot Nordengatan (befintliga byggnader) ska inte överstiga 55 dBA,**

- Att parkeringsplatser anordnas i erforderlig omfattning,
- Att klimataspekter redovisas till fullo och omfattar både befintlig och planerad bebyggelse,
- Att potentiella förorenade områden undersöks,
- Att detaljplanen prövas i enlighet med PBL kap2, 6§, punkt 1, eftersom Ekebys specifika karaktär, kan påverkas negativt av den planerade byggnationen.

ESK har följande synpunkter på planförslaget:

Sol/dagsljus

Det föreslås hus med 4 – 5 våningar. Det är olyckligt att hus med 4 våningar planeras mot Köpenhamngatans 2-vånings hus (Flogsta 38:1) och hus med 5-våningar planeras mot Nordengatan. På andra sidan Nordengatan finns 2-våningshusen på Oslogatan (Flogsta 36:2). Dessa hus ligger lägre än Nordengatan, vilket betyder att 5- våningshuset skuggar mer än ett 5-våningshus på samma nivå. Både boende på Köpenhamngatan och Oslogatan får mycket mindre dags- och solljus. Det direkta solljuset minskas med mycket mer än 50%, för många boende, under stora delar av året. I förslaget beskrivs detta som en liten eller försumbar påverkan. ESK menar att detta inte är acceptabelt.

Vårdboende (Flogsta 17:2) får också mindre solljus av samma skäl som ovan.

Endast en liten del av de negativa effekterna av minskat dags- och solljus redovisas i studien av ACC Glas-och fasadkonsult. Där sägs att lövträd och indragna balkonger skuggar.

- Lövträd skuggar inte vintertid och bör inte användas som argument för att acceptera skuggning vilket ACC konsult gjort.
- Hänsyn ska tas till indragna balkonger och inte ses som en möjlighet att minska dagsljuset ännu mer.

Se PBL kap 2, 1§ och 9§. I nämnda §§ betonas vikten av goda sociala levnadsförhållanden och betydande olägenhet för människors hälsa.

Insyn

Insyn från den planerade byggnaden till existerande byggnader diskuteras inte alls i planbeskrivningen. Avståndet till Flogsta 40:1 (Uppsalahem, Köpenhamngatan) är extremt kort (10 m), till Flogsta 38:1 (Ekeby 1, Köpenhamngatan) mycket kort (16-18 m) och till Flogsta 36:2 (Uppsalahus 25) kort (27 m). Detta är integritetskränkande för många boende.

Flogsta 36:2 ligger på markplan i lägre nivå än Nordengatan. I förslaget står att "Planen tillåter utskjutande balkonger runt om hela den nya byggnaden frånsett mot den sida som vetter mot torget." Det medför, menar ESK, att boende i den planerade byggnaden kommer att, från sina balkonger, se rakt ner på balkonger, uteplatser och terrasser i de befintliga bostäderna. I Ekebys nuvarande byggnader har stor omsorg lagts för att undvika insyn mellan balkonger och uteplatser. Insynproblematiken behöver lösas.

Trafikbuller

Buller är den miljöstörning som flest människor blir utsatta för. Studier har visat ökad risk för hjärt-och kärlsjukdomar vid långvarig exponering. Buller medför försämrad inlärning och prestation. Bullret är tröttande och sänker prestationsförmågan. Dessutom är människor med hörselnedsättningar speciellt känsliga för buller och bör inte bo i bullerstörda hus. ESK anser därför att bostäder inte ska byggas där trafikbuller överstiger Folkhälsomyndighetens riktlinjer för värden inomhus 30 dBA eller Naturvårdsverkets riktlinjer för värden vid fasad för nybebyggelse, utomhus 60 dBA ekvivalent ljudnivå och för befintlig bebyggelse 55 dBA. Ekvivalent ljudnivå. Se PBL kap 2, 6a§. Den ekvivalenta ljudnivån för befintlig bebyggelse på fasad mot Nordengatan överstigen Leq 55 dBA i dagens läge enligt trafikbullerutredning utförd av Bjerking för kv Hindsgavl. I utredningen anges att "vid föreslagen utbyggnad och framtida prognos blir den ekvivalenta ljudnivån vid fasad som mest 60 dBA". ESK kräver åtgärder för att den ekvivalenta ljudnivån på fasad mot Nordengatan inte ska överskrida 55 dBA.

Trafik och Parkering

Den södra trottoaren är för smal för möten med rullstol/rullator. En bilparkering utmed gatan och transporter till Coop från gatan över trottoaren skapar otrygghet och skymmer sikten. Torget bör vara en plats för stillhet och att umgås, det omöjliggörs med en placering nära gatan och butiksentréer.

Det planeras inga parkeringsplatser. Med föreslagen lösning kommer trafiken troligtvis att öka med anledning av många in- och ur-lastningar eftersom det inte finns parkeringsmöjlighet i närområdet.

"Enligt 8 kap 9 § plan- och bygglagen ska tomt ordnas så att det på tomten eller i närheten av den i skälig utsträckning finns lämpligt utrymme för parkering, lastning och lossning av fordon."

Klimataspekter

Enligt PBL kap 2, 3§ ska hänsyn tas till miljö-och klimataspekter. Enligt PBL inbegriper klimataspekter både klimatanpassning och klimatpåverkan. Hänsyn tas inte till den pågående klimatomställningen med extremväder och skyfall. Det bör redovisas eftersom hela Ekeby ligger på lera.

Genova Property Group har gjort en dagvattenutredning för området där skyfallsvattnet tas upp. De skriver följande: "Skyfallsvattnet från utåt sluttande tak och områden mellan gatorna och flerbostadshuset avbördas via angränsande gatorna. Skyfallsvattnet från innergården och inåt slutande tak rinner till både Köpenhamngatan i nordväst och torget i sydost. Från torget kan vattnet ytligt rinna vidare via Tavastehusgatan till Helsingforsgatan och slutligen via Luthagesplanaden till Fyrisån. Från Köpenhamngatan rinner vattnet vidare till Nordengatan och sedan norrut i gång- och cykelstråket mellan de befintliga kvarteren norr om Nordengatan". ESK menar dock att det nyligen färdigställda trafikhindret, dvs "guppet", mitt på Nordengatan riskerar att fungera som ett vattenhinder som gör att vattnet rinner ner över trottoaren till det lägre liggande Uppsalahus 25 (Flogsta 36:2)

Radon i marken och förorenade områden

Bjerkning AB har gjort en geoteknisk utredning, uppdrag nr 17U31979
I rapporten rekommenderas en radongasmätning av marken. ESK menar att en översiktlig miljöteknisk undersökning av marken behöver göras. Bostäder kräver en högre markkvalitet än butikslokaler. Fyllnadsmassornas innehåll av föroreningar bör kontrolleras liksom tidigare förekomna luftburna föroreningar från Ekeby bruk.

Planhistoriska värden

ESK anser att ny bebyggelse ska utformas och placeras på ett sätt som är lämpligt för kulturvärden på platsen för en god helhetssyn. PBL kap 2, 5§.

Upplandsmuseet skriver att utläsningen av stadsdelens planhistoria försvåras när ett av dess viktigaste element, 1980-talets centrumbildning, försvinner och ersätts av bebyggelse som varken tids- eller planmässigt kan kopplas till omgivande kvarter. Ekeby har en specifik karaktär som kan påverkas negativt av den planerade byggnationen. ESK anser därför att förslaget bör prövas i enlighet med PBL kap 2, 6§, punkt 1.

Den planerade byggnaden är i en skala som är främmande för Ekeby.

- huset är högre än alla andra,
- huset har ingen förgårdsmark jämfört med nuvarande bebyggelse,
- huset har en sluten innergård

- parkeringsplatser saknas
- planen tillåter en byggnad med släta fasader som bryter med nuvarande arkitektur som har många förskjutningar och indragna balkonger/uteplatser.

För Ekeby -Flogsta samrådskommitté

Astrid Mäkitalo
Sammanställande i Ekeby-Flogsta samrådskommitté
Oslogatan 38
752 64 Uppsala
AstridMakitalo@hotmail.com tel: 070-2166494

Ekeby-Flogsta Samrådskommitté, ESK, bildades 1983 och är ett samarbetsorgan för boendeorganisationer i Ekeby-Flogstaområdet. ESK fungerar bl a som remissinstans i planfrågor och representerar f n 846 hushåll.
Hemsida: <http://ekebyflogsta.org/>